

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 21P/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120202403
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7120202403.4

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa Z. O., H.. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: G. S., H.. XX.XX.XXXX, trvale bytom L.R., X. E. X., R..Č.. N. Ú. H. N. R. X. K. E. a otec Z. O.C., H.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Č. XX, E., t.č. Z. S. XX, E., v konaní o návrhu G. O., H.. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. V. Č.. XXX, N., okres R.X., o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti a nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveruje maloleté dieťa: Z. O., H.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky maloletého dieťaťa G. O., H.. XX.XX.XXXX, od právoplatnosti tohto uznesenia až do právoplatného skončenia konania vo veci samej t. j. konania vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 21P/13/2020 o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti.

II. Stará matka maloletého dieťaťa G.F. O., H.. XX.XX.XXXX je povinná počas trvania tohto neodkladného opatrenia vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa Z. O., H.. XX.XX.XXXX v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, najmä je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin, právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. V podstatných veciach je potrebný súhlas súdu.

III. Týmto sa zrušuje rozhodnutie o neodkladnom opatrení Okresného súdu Košice I sp. zn. 21P/13/2020 zo dňa 10.02.2020.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka G. O., H.. XX.XX.XXXX (ďalej len navrhovateľka), podala dňa 07.12.2020 na tunajší súd návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby jej bol maloletý Z. O., H.. XX.XX.XXXX (ďalej len maloletý) zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Prílohou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bol rodný list maloletého, oznámenie o tom, že matka maloletého bola dňa 30.11.2020 v čase 11:45 hod. umiestnená v Ústave na výkon trestu odňatia slobody na dobu 24 mesiacov a čestné prehlásenie otca maloletého, že súhlasí so zverením maloletého do starostlivosti navrhovateľky.

2. Navrhovateľka návrh odôvodnila tým, že je starou matkou maloletého, býva v obci Vojka. So svojou dcérou, matkou maloletého G. S., H.. XX.XX.XXXX, (ďalej len matka alebo dcéra) bola pravidelne v kontakte. Jej dcéra od svojho druhu a otca maloletého Z. O., H.. XX.XX.XXXX (ďalej len otec) odišla kvôli výchovným problémom svojich detí. Má vedomosť o tom, že maloletý bol zverený neodkladným opatrením do osobnej starostlivosti otca, avšak jej dcéra, matka maloletého bola pri výchove nápomocná, ale v spoločnej domácnosti spolu nebývali. Dňa 30.11.2020 bola matka umiestnená na výkon trestu odňatia slobody do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, Košice, Floriánska 18. Otec maloletého oznámil Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, že nebude schopný zabezpečiť celodennú starostlivosť. Otec maloletého dieťaťa býva spolu so svojou matkou, ktorá má vážne zdravotné problémy. Vzhľadom

na vzniknutú situáciu sa ako stará matka maloletého rozhodla, že prevezme starostlivosť o maloletého. Býva v obci Vojka v rodinnom dome, má vytvorené vhodné bytové podmienky, nebola súdne trestaná a vedie riadny život. Vzniknutú situáciu riešia aj v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, oddelenie Sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktoré je o pomeroch informované. Navrhovateľka žiada vydať neodkladné opatrenie a zároveň začať konanie vo veci samej.

3. Súd sa pred rozhodnutím o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia oboznámil s obsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj s listinnými dôkazmi, ktoré tvorili jeho prílohu, zároveň sa súd oboznámil aj s obsahom celého spisu, a s rozhodnutím tunajšieho súdu vedeného pod sp. zn. 6Nt/43/2020 zo dňa 23.12.2020, pričom zistil nasledovný právny a skutkový stav :

4. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

7. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d./ CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

14. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

15. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým návrhu na začatie konania vo veci samej vyhovel.

16. Podľa § 23 ods. 2 CMP, ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

17. Podľa § 40 CMP, súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

18. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery

19. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

20. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

21. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

22. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

23. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

24. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

25. Podľa čl. 1 základných princípov CMP, súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

26. Podľa čl. 4 základných princípov CMP, súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

27. Podľa čl. 6 základných princípov CMP, súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí.

28. V zmysle § 44 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoR“) v prípade, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, rozhodne súd o náhradnej starostlivosti. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti je náhradná osobná starostlivosť. Podľa § 54 ods. 1 ZoR náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou.

29. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia vychádza súd zo všeobecného právneho predpisu (lex generalis), ktorým je Civilný sporový poriadok, ako z Civilného mimosporového poriadku, ktorý predstavuje osobitný právny predpis (lex specialis) a v § 360 až § 367 CMP upravuje iba niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach. Neodkladné opatrenie je v zmysle zákonného predpokladu prípustné a opodstatnené nariadiť iba vtedy, ak sa osvedčí tvrdenie, že právne vzťahy medzi účastníkmi vyžadujú potrebu bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP).

30. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva za splnenia akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie naliehavosti potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Vyhodnotenie pomerov, či a kedy je takáto dočasná potreba úpravy daná, je ponechaná výlučne na úvahu súdu, zároveň je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníkov nariadením neodkladného opatrenia. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je najdôležitejší záujem maloletého dieťaťa, preto sa súd nesmie obmedziť iba na skúmanie splnenie formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia ale musí dôsledne zvažovať, čo je skutočne v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

31. V danom prípade súd vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Z výsledkov lustrácií v registri obyvateľov má súd preukázané rodinné väzby medzi navrhovateľkou a maloletým. Súd prihliadol aj na skutočnosť, že síce sa matka maloletého toho času nenachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, nakoľko jej bol výkon trestu prerušený z dôvodu, že matka má dieťa mladšie ako jeden rok, avšak maloletý dovŕši jeden rok už dňa 25.01.2021 a matka bude povinná nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody na odpykanie zvyšku trestu a znova nebude môcť pomáhať otcovi (ktorému je maloletý toho času zverený) so starostlivosťou o maloletého. Súd má zároveň za preukázané, že otec nezvláda starostlivosť o maloletého bez pomoci, čo sám oznámil na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny a rovnako to potvrdil aj podpisom na čestnom vyhlásení, ktoré je súčasťou návrhu, zároveň je z predmetného čestného vyhlásenia zrejmé, že otec maloletého súhlasí so zverením maloletého do osobnej starostlivosti navrhovateľky.

32. Súd je toho názoru, že nepochybne je v záujme maloletého dieťaťa, aby nebol ohrozený jeho ďalší psychický ani fyzický vývoj a aby bola zabezpečená stabilita výchovného prostredia. Zároveň súd zdôrazňuje, že v konaniach o nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie fakticky povahu osvedčenia, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržiavať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Z dostupných listinných dôkazov má súd nateraz preukázané tvrdenia navrhovateľky o schopnosti postarať sa o maloletého.

33. V súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami a s poukazom na hore uvedené skutočnosti, súd dospel k jednoznačnému záveru, že je daná naliehavá potreba pre nariadenie neodkladného opatrenia a že je nevyhnutne potrebné upraviť pomery vo vzťahu k starostlivosťi o maloletého, preto ho dočasne zveril do starostlivosti osoby, ktorá má k nemu vytvorený citový vzťah a ktorá prejavila záujem poskytnúť maloletému starostlivosť. Navrhovateľka podľa názoru súdu spĺňa zákonné predpoklady v zmysle § 45 Zákone o rodine na to, aby mohol byť maloletý dočasne zverený do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Nariadením neodkladného opatrenia v takomto rozsahu zároveň dôjde k zosúladieniu faktického a právneho stavu.

34. O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. Toto uznesenie je v zmysle 323 ods. 1 CSP vykonateľné doručením.

Poučenie:

Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.